

Φροντιστήριο 1 - Λύσεις σε επιλεγμένες ασκήσεις

Άσκηση 1

Έστω $\Pi(n)$, $n \geq 7$, η πρόταση

$$\Pi(n) \equiv 3^n < n!$$

Θα αποδείξουμε ότι η πρόταση ισχύει για κάθε $n \geq 7$ με τη μέθοδο της επαγωγής:

Βάση της επαγωγής $n=7$

Έχουμε $3^7 = 2187 < 5040 = 7!$, και η $\Pi(7)$ έπεται.

Υπόθεση της επαγωγής Η $\Pi(n)$ ισχύει για $n = k$, δηλαδή $3^k < k!$.

Βήμα της επαγωγής Θα αποδείξουμε ότι $\Pi(k+1)$.

$$3^{k+1} = 3 \cdot 3^k$$

$$< 3 \cdot k! \quad \text{Υπόθεση της επαγωγής}$$

$$< (k+1) \cdot k! \quad k > 7$$

$$= (k+1)!$$

Άσκηση 2

Πιο κάτω παρουσιάζεται η σωστή σειρά των συναρτήσεων ξεκινώντας από τη μικρότερη τάξη προς τη μεγαλύτερη. Συναρτήσεις που ανήκουν στην ίδια τάξη βρίσκονται γραμμένες στην ίδια γραμμή.

$$\begin{array}{c} 6 \\ \lg n \\ \sqrt{n} \\ n \\ n \lg n \\ n^2, \quad n^2 + \log n \\ n^3, \quad n^2 + 5n^3 \end{array}$$

Ακολουθεί αιτιολόγηση κάποιων σχέσεων:

(i) Σύγκριση $n^2 + 5n^3$ και n^3

$$n^2 + 5n^3 \in \Omega(n^3) ??$$

Έστω ότι $c_1 = 1$ και $n_0 = 0$,

$$n^2 + 5n^3 \geq 1 \cdot n^3 \text{ για κάθε } n \geq 0 \quad (n^2 \geq 0 \text{ και } 5n^3 \geq n^3 \text{ για κάθε } n \geq 0)$$

$$n^2 + 5n^3 \in O(n^3) ??$$

Έστω ότι $c_2 = 6$ και $n_0 = 0$,

$$n^2 + 5n^3 \leq 6 \cdot n^3, \text{ για κάθε } n \geq 0 \quad (n^2 \leq n^3 \text{ και } 5n^3 \leq 5n^3 \text{ για κάθε } n \geq 0)$$

- (ii) Σύγκριση $\lg n$ και $n \lg n$.
Έστω ότι $c_1=1$ και $n_0 = 1$,

$$\lg n \leq n \lg n, \quad \text{για κάθε } n \geq 1 \quad (\lg n \leq \lg n \text{ και } 1 \leq n, \text{ για κάθε } n \geq 1)$$

Από την άλλη δεν ισχύει ότι $n \in \Omega(n \lg n)$.

Ας υποθέσουμε ότι $\lg n \in \Omega(n \lg n)$.

Τότε υπάρχουν c και κάθε n_0 τέτοια ώστε

$$\lg n \geq c \cdot n \lg n \text{ για κάθε } n \geq n_0.$$

Αυτό συνεπάγεται ότι υπάρχουν c και κάθε n_0 τέτοια ώστε

$$1 \geq c \cdot n \text{ για κάθε } n \geq n_0$$

$$\Leftrightarrow c \leq 1/n \text{ για κάθε } n \geq n_0$$

Καθώς το n τείνει στο άπειρο ο λόγος $1/n$ τείνει στο 0. Επομένως δεν είναι δυνατόν να υπάρχει θετική σταθερά c που να ικανοποιεί την πιο πάνω σχέση. Συμπέρασμα:

$$n \notin \Omega(n \lg n).$$

- (iii) Σύγκριση $\lg n$ και $\sqrt{n}$
Ας υποθέσουμε ότι $\lg n \notin O(\sqrt{n})$.

Τότε για κάθε c και κάθε n_0 υπάρχει $k > n_0$ τέτοιο ώστε $\lg k > c\sqrt{k}$ και κατά συνέπεια $\lg^2 k > (c\sqrt{k})^2 = c^2 \cdot k$. Αυτό συνεπάγεται ότι $\lg^2 n \notin O(n)$ που έρχεται σε αντίφαση με τη σχέση «ασυμπτωτικά μικρότερο» που έχουμε δει στη διαφάνεια 3.23. Επομένως $\lg n \in O(\sqrt{n})$ και το ζητούμενο έπεται.

Μπορεί επίσης να δειχθεί ότι $\lg n \notin \Omega(\sqrt{n})$.

Άσκηση 3

- (i) $T_1(n) \in \Omega(f(n))$ και $T_2(n) \in \Omega(g(n))$
 $\Leftrightarrow$ (από τον ορισμό της τάξης Ω)
 υπάρχουν σταθερές c_1, c_2, n_1 και n_2 , τέτοιες ώστε
- $$T_1(n) \geq c_1 \cdot f(n) \text{ για κάθε } n \geq n_1 \quad (1)$$
- και
- $$T_2(n) \geq c_2 \cdot g(n) \text{ για κάθε } n \geq n_2 \quad (2)$$
- $\Leftrightarrow$ (από (1))
- $$T_1(n) \cdot T_2(n) \geq c_1 \cdot f(n) \cdot T_2(n) \text{ για κάθε } n \geq n_1$$
- $\Leftrightarrow$ (από (2))
- $$T_1(n) \cdot T_2(n) \geq c_1 \cdot f(n) \cdot c_2 \cdot g(n) \text{ για κάθε } n \geq n_1, n_2$$
- $\Leftrightarrow$
- υπάρχουν σταθερές c και n_0 , τέτοιες ώστε
- $$T_1(n) \cdot T_2(n) \geq c \cdot f(n) \cdot g(n) \text{ για κάθε } n \geq n_0$$
- συγκεκριμένα οι $c = c_1 \cdot c_2$ και $n = \max(n_1, n_2)$
- $\Leftrightarrow$ (από τον ορισμό της τάξης Ω)
- $$T_1(n) \cdot T_2(n) \in \Omega(f(n) \cdot g(n)).$$

(ii) Έστω $c = |a_0| + |a_1| + |a_2| + \dots + |a_k|$ και $n_0 = 1$. Τότε, για κάθε $n \geq n_0$,

$$\begin{aligned} a_0 + a_1 n + a_2 n^2 + \dots + a_k n^k &\leq |a_0| + |a_1| n + |a_2| n^2 + \dots + |a_k| n^k \\ &\leq |a_0| n^k + |a_1| n^k + |a_2| n^k + \dots + |a_k| n^k \\ &\leq (|a_0| + |a_1| + |a_2| + \dots + |a_k|) n^k \\ &\leq c \cdot n^k \end{aligned}$$

και το ζητούμενο έπεται.

(iii) Υποθέτουμε ότι η πρόταση αυτή ισχύει, δηλαδή αν $f(n)$ θετική συνάρτηση του n , τότε $f(n) \in O((f(n))^2)$

Έστω $f(n) = 1/n, n > 0$ η θετική συνάρτηση του n
 $\Rightarrow (f(n))^2 = 1/n^2$.

Αφού η πρόταση ισχύει
 $\Rightarrow 1/n \in O(1/n^2)$

Εξετάζοντας το ρυθμό αύξησης, δηλαδή το όριο $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{f(n)}{(f(n))^2}$, έχουμε

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{n}}{\frac{1}{n^2}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n}{1} = \infty, \text{ δηλαδή } 1/n \in \Omega(1/n^2)$$

ΑΝΤΙΦΑΣΗ: Η πιο πάνω πρόταση έρχεται σε αντίφαση με την αρχική υπόθεση, άρα η αρχική υπόθεση καταρρίπτεται και η πρόταση δεν ισχύει.

(iv) Για να αποδείξουμε ότι $\lg n^3 \in \Theta(\log_{16} n^5)$ πρέπει να δείξουμε ότι $\lg n^3 \in \Omega(\log_{16} n^5)$ και $\lg n^3 \in O(\log_{16} n^5)$

(α) Θα δείξουμε ότι $\lg n^3 \in \Omega(\log_{16} n^5)$, δηλαδή ότι υπάρχουν σταθερές c και n_0 τέτοιες ώστε

$$\lg n^3 \geq c \cdot \log_{16} n^5 \quad \text{για κάθε } n \geq n_0$$

Παρατηρούμε ότι

$$\lg n^3 = 3 \lg n$$

$$\log_{16} n^5 = 5 \log_{16} n = 5 \frac{\log_2 n}{\log_2 16} = 5 \frac{\log_2 n}{\log_2 2^4} = 5 \frac{\log_2 n}{4 \log_2 2} = \frac{5}{4} \lg n$$

Προφανώς

$$3 \lg n \geq \frac{5}{4} \lg n \quad \text{για κάθε } n_0 \geq 1$$

(β) Θα δείξουμε ότι $\lg n^3 \in O(\log_{16} n^5)$, δηλαδή ότι υπάρχουν σταθερές c και n_0 τέτοιες ώστε

$$\lg n^3 \leq c \cdot \log_{16} n^5 \quad \text{για κάθε } n \geq n_0$$

Βάση των παρατηρήσεων που έχουμε κάνει στο (α) η πιο πάνω πρόταση είναι ισοδύναμη με

$$3 \lg n \leq c \cdot \frac{5}{4} \lg n \quad \text{για κάθε } n \geq n_0$$

Έστω $c = 4$

$$3 \lg n \leq 5 \lg n \quad \text{για κάθε } n_0 \geq 1$$

Από τα (α) και (β) $\lg n^3 \in \Theta(\log_{16} n^5)$